

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt — kr.
Fél évre	2 frt — kr.
Negyed évre	1 frt — kr.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik

minden Kedden

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 10 kr. Ezen kívül minden hirdetésnél 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyezség szerint.

Előfizetési felhívás

az

„Erdészeti Ujság“

szak- és társadalmi hetilapra,

mely a jövő számmal II-ik évfolyamának második negyedébe lép.

Programmot nem adunk, mert az mindig csak a régi: az erdésznek minden lehető téren szolgálni, kivált pedig az erdészeti altiszti személyzet érdekeit mindenben szem előtt tartva, azok védelmében és előmozdításában sikra szállni.

Nehéz a föladat, melyet gyöngye erőinkkel teljesíteni iparkodunk, annyi inkább nehéz, mert teljesítésével csaknem teljesen magunkra hagyva kell küzdenünk s a szellemi gondokhoz nem egyszer még az anyagi gondokkal való küzdelem is járul. Az utóbbit lenne hivatva tisztelt olvasóink igaz lelkesedése és

áldozatkészsége megkönnyíteni az előfizetési díjnak pontos befizetésével, miért is újból és ismételten felkérjük mindazokat, kik még a multa nevére hátralékban vannak, valamint mindazokat, kiknek előfizetése az év végével lejár, hogy egyrészt a hátralékot kiegyenlíteni, másrészt pedig az előfizetést a jövőre nézve beküldni sziveskedjenek, nehogy ismét oda kelljen jutnunk, a hol az utóbbi napokban voltunk, midőn a pénztár teljes kimerülése folytán a lapot csak terhes kölcsönrel s akkor is késedelmesen tudtuk utjára bocsátani, bosszúságot okozván ezáltal a pontos fizetőnek de kiváltképpen pedig magunknak is.

Egyben fölkérjük lapunk összes barátait, hogy ismerőseik és barátaik körében annak új híveket szerezni sziveskedjenek.

Az „Erdészeti Ujság“ előfizetése marad a régi:

Egész évre 4 frt.

Fél „ 2 frt

Negyed „ 1 frt.

TÁRCZA.

Karácsony estéjén.

Üvölt a szél s fület hasogató, kétségbeesett sivítással zug odakint. Vad haraggal söpri végig a fehér hómezőt s bent a faluban csillogó hópihékkal szórja teli a házak ablakait. A fáknak lombtól megfosztott ágai töredeznék a hó sulya alatt. A vihar egyre tombol s kiforgatja gyökereikből a százados tölgyeket. — Az egész táj fehér leplet öltött magára s nincs hely, hol a szem kissé megpihenhetne.

A szél süvöltését kivéve néma csend honol a mezőn és az erdőn. Az erdő vadja félve, remegve húzódik meg a sűrű cserjés aljába s szinte áhitatos hangulatban hever buvóhelyén. Nem hallani a fejsze csapását, nem a fuvaros szekerek döcögését. Olyan az egész erdő, mintha kihalt volna.

Azért még sincsen egészen élet nélkül. Ott látni

a fák között egy bujkáló fegyveres alakot; sapkája fülére huzva, prémes gallérja a nyakra fölhajlítva. — Lábai alatt csikorog a hó, a szélvihar szemközt csapkodja s ő mindezzel nem törődik, hanem jobbra-balra tekintgetve koczog előre s daczolni látszik a viharral.

Az erdő szélire érve letör egy pár luczfenyő galyat, azokkal lesöpri egy ócska tuskóról a havat s rá téve az örökzöld ágakat, kényelmes ülökét csinál magának.

Nagyon fáradt lehet, mert a csikorgó hideg daczára kövér izzadság csöppei gyöngyöznek homlokán. Letörli az izzadságot, táskájából előveszi cseh fapipáját s három krajczáros kapadohánynyal tömött dohányzacskóját s pillanat mulva bodor füstököt ereget a légbe, melyeket azután a szél szárnyaira kapva ragad tovább.

Hagyjuk őt azonban magára gondolataival s nézzünk be a közeli faluba.

Mire ide érünk, a nap már nyugvófélben van, a vihar is csendesül, a hópihéek mind gyérebben hulla-

Pályázati hirdetményeknek — terjedelmükre való tekintet nélkül — egyszeri közzététele a bélyegilleték beszámításával 2 frt 30 kr, minden további közlés pedig csak 1 frt 30 kr.

Szászsebesen, 1897. évi deczember hó 28-án.

**Az „Erdészeti Ujság”
kiadóhivatala.**

Boldog Ujévet!

Majdnem ugyanabban a pillanatban, vagy tán valamivel előbb, mint az új esztendő, kopogtat be lapunk mai száma olvasóinknak s így annak, mint az olvasó jó, sőt legjobb barátjához illő, hogy azzal a köszöntéssel lépjen be a ház szentélyébe, melylyel ilyenkor minden jó barát belépni szokott: „Boldog Ujévet!”

Bizonyos kellemes érzés futja át az embert, azt is, aki mondja, azt is, aki kapja ezt a szűk szavu, de nagy jelentőségű üdvözlést. A romlatlan emberi szívnél olyan jól esik, midőn annak, kit kedvel, jót kívánhat s viszont olyan kellemes az a kívánság kapójára is, midőn látja, hogy a világnak ebben a vég nélküli mindenségében nincs magára hagyatva, hanem vannak hű társai sokan, kik vele örömben, buben szívesen osztoznak.

Az esztendő zártával mindenki, még a legkérgesebb szívé is visszapillant a múltra s miután azt minden oldalról mérlegeli, a jövőbe iparkodik tekinteni s ez az a pillanat, midőn — talán némelyik önkéntelenül is — Istenhez fordul, jól tudva és érezve azt, hogy „minden jó és minden segedelem csak Tőle jöhet.”

Az emberi élet elejétől kezdve egészen befejez-

téig nem egyéb a küzdelmek hosszú láncolatánál: küzdünk, hogy megkapjuk a „jót” s a mikor ezt nagy küzdelem árán kivittuk magunknak, koránt sem tesszük le a fegyvert, hanem tovább viaskodunk a „jobbért”. — Fő tárgya küzdelmünknek az a „mindennapi kenyér”, melyért a legegyszerűbb és legszebb imánkban annyiszor fordulunk a mindenek adójához, a mi Istenünkhöz, pedig megmondta ennek szent Fia azt, hogy nem csak kenyérrel él az ember, szükséges annak szellemiakkal is táplálkozni, hejh pedig de kevesen vagyunk olyanok, kik a szellemiakkal is törődnénk! Pedig olyan lélekemelő az, midőn az ember földi nyomorúságai közepette szellemével, lelkével felülemelkedik a hitvány anyagiasságon, mely közös tulajdonunk az oktalan állatokkal s lelkében oda száll, hol a földi nyomorúságnak semmi nyoma!

Sokan, nagyon sokan vannak még olyanok, kiknek a szellemi élvezetről még fogalmuk sincs és a hitvány spiritusz vagy gabona pálinka által okozott mámort elébe helyezik a szellemi márnak, a koresma büzt az oltár tömjénének! Mennyien vannak ilyenek még korunkban, a felvilágosodás korában is nem csak a nép legsalsóbb rétegében, de valljuk meg az igazat, a műveltség és intelligencia bizonyos fokát feltételező erdészeti altisztai személyzet körében is! Nem csodálkoztunk e fölött addig, míg a neki csak idegen téren mozgó szellemiekhez juthatott, de annál csodálatosabb ez a megrögzött visszamaradás akkor, midőn belefutunk abba a trombitába, melynek hangjára mindegyiknek föl kellett volna már ébrednie s a küzdők sorai fölött lebegő zászló alá csatlakoznia, megértvén azt, hogy a folytatott küzdelem nem egyesek, hanem valamenynyinek a jóléteért, boldogulásáért folyik!

Nem csodálkozunk ezen a lassu ébredésen, mert

nak, míg végre egészen kitisztul az ég s kigyuladnak a boltozatán a fényes csillagok milliói.

Itt az est, a szent karácsonyest, a jó gyermekek örömeztéje.

V. faluban megkondult az estharang s ájtatosságra inti a népet; a falu sötét utcáin halvány fény dereng, a mint a jégvirágos ablakokon a világosság átszűrődik az alkony szürke homályába. A házak szobái ünnepi díszet öltöttek s ragyognak a tisztaságtól; az asztalok szép fehér abroszokkal takarvák s ott pompázik rajtuk a különféle csecsebecséivel földiszitett fenyőfácska.

Az eddig üres utcák egyszerre benépesülnek, a gyermekek serege nyüzsög, mozog s ablaktól ablakhoz menve csengő hangon énekl:

„Pásztorok. pászorok örvendezve . . .”

A falu közepén, a többi háztól egészen elkülönítve áll eg nagy hosszú épület; egyik sarka tövében áll a falu tornya. Első pillanatra meglátszik rajta, hogy ura-

sági épület; egy kis csinosítás és rendbehozás után kastélynak is mondhatnók.

De mi az? Lakatlan ez a ház, hogy egyetlen ablaka sincs kivilágítva, most, midőn még a legszegényebb zsupfödelű kunyhó tenyér nagyságu ablakaiból is fény áradoz?

Nem lakatlan az, csak hogy lakóját még hajnalban szöllitotta el kötelessége otthonról s azóta még mindig ott bujkál a rengeteg erdőben s leskelődik a karácsonyfának való fenyőfácskákra áhító tolvajok után. —

Most nehéz léptek zaja hallszik; a ház lakója lakásához ér, lerázza s lesöpri csizmáiról a havat s belépve szerény berendezésű szobájába világot gyújt. Ledobja magáról a téli gúnyát, fát vesz elő s nem sokára a kályhában vidám tűz pattog.

A szerényen butorozott szoba tisztasága meglepő; az asztal nincs ugyan fehér abroszsal leterítve, e helyett azonban különféle irományok halmaza hever rajta. Nincs itt karácsonyfa, mely szemét, szívet vidítana.

meg vagyunk arról győződve, hogy a megfujt harsona hangja nem jutott még el mindenek fülébe s innen van az, hogy csak apránként, egyesével ébrednek s biztos tudatában vagyunk annak, hogy az, kihez ébresztő szózatunk elérkezik, nem marad továbbra is tétlen, hanem minden egyéb tekintet félre téve képességükkel s anyagi áldozattal közénk sorakoznak s követelni fogják a küzdelemből a magok részét és együtt küzdik velünk a harcot mindaddig, míg fenn lobogtatott zászlónkat diadalra nem visszük.

Midőn pedig szent és önzetlen küzdelmünkhöz a Mindenható segédelmét kikérnök, erőink, önbizalmunk edzésére azzal zárjuk sorainkat, a mivel megnyitottuk: adjon az Isten mindnyájunknak egyaránt „Boldog Ujévet!”

A szerkesztő.

Erdősítés.

(Folytatás és vége.)

A csemetekerteknek telepítéséről, csemeték neveléséről, azok gondozásáról és iskolázásáról már korábbi cikkeimben megemlékezvén, térjünk most át az erdőnek tenyésztésére, vagyis a tulajdonképpeni erdősítésre, és pedig — mivel annál a kivitel módozatai ismeretek — annak a tapasztalatból meritett irányelveire.

Az erdőnek felujtása, vagyis az erdősítés tudvalevőleg kétféle: természetes és mesterséges. Lássuk már most ezt az utóbbit, mint a mely az előbeninél sokkal körülményesebb,

egyszersmint azonban kétségesebb is, mely utóbbi körülménynél fogva csak ott és akkor alkalmazandó, a midőn és a mikor a természetes felujtás lehetősége ki van zárva, mint például kopár területek beerdősítésénél, utónövedék nélkül való tarvágásoknál, főképpen pedig a fanemek kicserélésének esetében, mi csak mesterséges uton történhetik meg.

Itt igen fontosnak tartom a tisztelt olvasók figyelmét egy különös körülményre föl hívni, nevezetesen arra, hogy hazánkban a régibb időkben, főleg pedig az erdőtörvény életbe lépte előtt való korszakban a folytonos erdőpusztítás következtében a nemesebb és értékesebb fanemek, mint a milyenek a tölgy, kőris, juhar stb. csaknem teljesen kipusztitva lettek s helyüket a sokkalta értéktelenebb nyír, nyár, éger és más erdei dudvák foglalták el, történt pedig ez leginkább az előhegységekben.

Ugyancsak ez az eset áll fenn a magas hegységek állabaiban, hol a bükkal egyes állabokból a fenyvesek pusztultak ki és az egész területet a bükk foglalta el, azért azonban a fanemek kicserélésére kevesen gondolnak; azt mondják, hogy hiszen van ott bükk elég s utóvégre az is csak erdő. Igazság — hogy mint székely ember a hazából vett példával eljek, Gelence is Gelence, az az község, de azért még sem Velence. Ha tekintetbe vesszük azt a ren-

A közép termetű, izmos, halvány barna arcú, hosszú barna bajuszu, mintegy 27 évesnek látszó ifju ujjaival végig borzolja haját, sorra járja a szobákat, majd ismét a kályhába tekint, megigazgatja, fölpszikálja a paraszat, azután neki fog az irományok, könyvek, pipák rendezéséhez.

A falon egy arczkép függ; meg-megáll előtte, hosszasan nézi, mintha csak valami kedveset, valami édeset akarna neki mondani; ki tudja, mit? talán ő maga sem tudja

Szörnyű mód nyughatatlan; a lakás elég kényelmes, elég barátságos és mégis olyan üres; hiányzik belőle valami . . . De mi?

Milyen jól esnék, ha volna itt még valaki, kit végig vezethetne a szobákon, kinek vidám csevegése, hangos kacagása megtörné a lakás siri csendjét, ezt a nyomasztó nyugalmat, kinek kedves mosolya derűt lehelne az ő fásult szívébe!

Nincs, nincs neki senkije!

Leveszi a falról a képet s ieülve az asztalhoz

hosszan nézi a bájos alakot s úgy elmereng, elandalog mellette! Ki tudná megmondani, miről ábrándozik?

Vagy másfél órát tart ez az állapot s ki tudja, meddig tartana, ha az elhanyagolt kályha okozta hideg ki nem ábrándítja. Nehéz sóhaj szakad föl kebeléből, a képet helyére akasztja s fölfrissíti a kályha tüzeit s míg a falu többi népe ki otthon, ki a koresmában vig poharazás mellett várja az éjfél misét, addig ő tentát, papírt szed elő s ír, ír hosszasan; ugyan mit? Hát ezeket a sorokat s kíván nem csak lapunk szerkesztőjének, de összes szaktársainak is „Szerencsés és boldog Ujévet!”

Machay Pál.

ADOMÁK.

A: Kutya hideg van komám!

B.: Akár csak én mondanám!

A: Majd le fagy az embőr füle!

B.: Akár csak én mondanám!

A: Szamár kend komám!

B.: Akár csak én mondanám!

geteg jövedelmi különbséget, mely egy bükk és egy tölgy, jegenye vagy luczfenyő állab között van, akkor lehetetlen be nem látni, hogy az állabnak üzemterv szerint való mielőbbi kicserélése adott viszonyok szerint az ertésnek legfőbb és legfontosabb feladata, mert nem azért erdősítünk, hogy csak erdősítsünk, hanem legfőképp azért, hogy az erdősítés által a gazdaság állományát nemesítsük, annak tőkéjét gyarapítsuk és jövedelmét fokozzuk.

Mind ezeknek a céloknak az elérése többek között legfőképp és legjobban az ertés által valósítható meg, a mennyiben az értéktelenebb fanemeket az általuk bitorolt helyekből kiszorítjuk és az emberi kéz és az állatok által kiirtott nemesebb fanemeket vissza telepítjük s az őket méltán megillető jogaikba visszahelyezzük.

Hiszen ki ne tapasztalta volna eme sorok olvasói közül, hogy a növényvilág egyedei között is éppen úgy dül a folytonos harc, mint az állatvilágban? Az élősvíró növények számtalan fajai és a különféle dudvák ugyan azt a szerepet játszik a növényvilágban, a melyet a ragadozók és férgek az állatok közt.

Ezért kell az értékesebb fanemeket mesterségesen tenyészteni és védeni ellenségeiktől éppen úgy, mint a nemes vadat a duvadaktól.

Vegyes állabok különösen a magas hegysegi erdőkben gyakoriak, melyekben a nagy távolságok és nehéz szállítási viszonyok miatt a bükk szinte értéktelen, a fenyő pedig, mely néhol szép utónövedéket hagyott, a bükk által, mely esetleg tán csak 30—40 év múlva kerül kihasználásra, ezt a fenyő utónövedéket teljesen elnyomja, jobban mondva kiirtja. Ha már most tekintetbe vesszük a fenyő értékét s növekvési viszonyait s ezeket a 30—40 évig értéktelenül ott álló bükköshöz viszonyítjuk, kérdem, vajjon nem-e jogosan és okszerűen teszem mint erdőgazda, ha az olyan területeken, hol szép fenyő utónövedék van, a bükköt körülgyűrűzés által megfojtom, a fenyőt pedig ez által világos állásba hozván, szabad növekvésnek indítom? Hiszen egy negyven éves jegenye, — lucz, — vagy fekete fenyő mindig többet ér egy 80 éves bükknél. Az állabkicserélésnek ez is egy és nem utolsó módja, bár ez is csak kis részben

mesterséges, sőt inkább természetesnek mondható és csakis adott viszonyok között alkalmazható módja a felujításnak, azonban a kisebb vagy nagyobb mértékben vegyes állabokban mindenütt alkalmazható és a vágható vagy vágandó állabokban a legbiztosabb ertési mód.

Az ertés kiviteli módozatainak részletezését feleslegesnek tartván, tisztán csak havasalji kopárok beerdősítésére nézve akarok egyet-mást tájékoztatásul megjegyezni.

Köztudomásu, hogy a havasok alján legtöbbször hó és kögörgetegnek, nem ritkán felhőszakadások okozta vizmosásoknak van kitéve és magának az erdősítésnek végcélja a véderdő telepítés, ennél fogva ha valahol, úgy itt van helye a fanemek jó megválasztásának, mert ha nem a legjobban megfelelő havasi fenyőt, horóka, tiszafa, henyefenyőt vagy más alkalmas cserjét választottunk és ertésünk nem sikerül, a talajt megbontása és meglazítása által még nagyobb rombolásoknak tettük ki s a kitűzött célunk éppen az ellenkezőjét értük el.

Az ilyen erdősítésnél a tenyészet határának megtartása a fő, mert itt a csemeték az őket érhető s már felsorolt veszélyeknek kisebb-nagyobb mértékben állandóan ki vannak téve, a melyek ellen azokat lehetőleg védelmezni kell. Így nagyon ajánlatos a csemetéket egyes sziklák, a talajból kiemelkedő egyes kidudoroeások mögé ültetni, ilyenek nem létében pedig azokat a földbe vert lapos és alacsony karók vagy esetleg sövények által védeni, mivel ennek elmulasztása a sikert feltétlenül kockáztatja.

Vén praktikus.

LEVELEZÉS.

Nagy-Kőveres, 1897. december 18.

Tekintetes szerkesztő úr!

F. év november hó 15-én éjjel a nagyköveresi közalap.-erdőgondnoksághoz tartozó hittyiási erdőben olyan eset történt, a mely — mások okulására is — csakugyan közlésre méltó.

Első sorban szives elnézését kérem, hogy az esetet melegiben nem közöltem, de a valódi tény körülményeket csak nem régiben tudtam meg.

A tragikus eset előzményeit röviden következőkben foglalom össze:

Kresztészku Miklós közalap.-erdőőr védjárásában

a f. év november elején kőrifa-lopások nyomára akadván, hü szolgálával, Szonka Demeterrel több éjszakán át virrasztott a lopás színhelye táján, abban a reményben, hogy a gyanuba vett fatolvajokat kézre keritheti.

A sok éjjelezés folytán kimerülve, az erdőőr utasította szolgáját az az nap este felé az erdőőri lakba bevetődött Brastyin Tódor hittiyási lakossal a védjárásnak N.-Topolovecz felőli határát bejárni azzal, hogy netaláni lopások előfordulta esetében szolgálja — a kinek az erdőőr a sajátját képező Werndl karabélyát 2 éles tölténnyel átengedé — a fegyver elsütésével jelt adjon.

Alig hogy a kiküldött 2 egyén a határra ért, már hallatszott egy ejtett fának földre zuhanása tőlük egy 200—300 lépésnyire.

Erre az erdőőr szolgálja és társa az erdőt elhagyva, a szomszédos br. Ambrózy szántóföldjén foglalt állást, egyben megpillantván a tolvajok ökrös szekerét a határ-szélen.

Szonka megközelítván az ökrös szekeret, észrevette az éjjeli homályban, hogy a fatolvajok feléje tartanak, akiket megszólítván, azok folytonos szidalmazás és fenyegetéssel neki iramodtak, a mire fegyverét a tolvajok megfélemlítése végett a levegőbe sütötte. Erre azután a két tolvaj a szolgára rohant, aki hátrálva és fegyverét — a másik tölténnyel megtöltve — a válságos pillanatban újra elsütötte és társával együtt — üldöztetve az egyik fatolvaj által — az erdő sűrűségébe menekült, meg sem állva, míg az erdőőri lakot el nem érte. A történetekre Kreszteszku erdőőr a két egyénnel a helyszínére sietett, — a hol már a fatolvajoknak és a szekérnek nyoma sem volt, csak a fűrészszel ejtett köris szálfá, egy gertyánfa és egy nagy vértócsa, valamint egy kés árulta el, hogy itt komoly dolog történt.

A mint a bíróság megejtett vizsgálat és helyszíni szemle kiderítette, a Szonka második lövése az egyik fatolvajt, Berin Györgyöt 2 lépésről érte és mellén találta, hogy az a helyszínén azonnal kimult, továbbá hogy Markovits Demeter holt fatolvajtársát a szekérre feltette és N.-Tapoloveczre a község házára vitte.

Szonkát rögtön letartóztatták és vizsgálati fogásba került, de e hó 6-án szabadlábra helyeztetett.

Önvédelemből okozott emberölés ténye forogván fenn, reméljük, hogy az illetékes bíróság bölcsesége nehéz hivatásunk előnyére dönt — pórázon tartva ezzel a n.-topoloveczy híres fatolvajokat, csak azt sajnáljuk, hogy Kreszteszku erdővéd társunk nem állt szemközt a tolvajokkal és hogy nem az ő kezéből dördült el a lövés, könnyebb volna a felmentő ítélet hozatala.

Igérve, hogy a bírósági ítéletet annak idején közölni el nem mulasztandom, maradtam a tek. szerkesztő urnak igaz hive

Delimán György,
kir. közalap erdővéd.

II.

Vámosfalva, 1897. december 18.

Tekintetes szerkesztő úr!

Folyó évi november 14-én este 10 óra tájt elkísértem vendégeimet a l.-bányai állomásra s az ott álló csendőrök egyike ekkor tudtomra adta, hogy a kokmansvai „Szuchy vrch“ nevű hegyen erdőégés van. Éppen ott állt mellettem egy ismeretlen fiatal uri ember, ki még azt is hozzátette, hogy éppen onnan jön, s hogy az erdőégésnél bizony még senki sincs s hogy már vagy 120 holdnyi területen terjedt el a tűz. Bizonyosságot akarván magamnak a dolog felől szerezni, a perronra léptem s itt rögtön meggyőződtem, hogy való az, a mit beszéltek.

A vonat elrobogása után hazafelé iparkodtam s hirtelen átöltözködve, bekopogtattam Magyar nevű erdőőr lakására, ki legnagyobb csodálkozásomra édesen aludt s arról, hogy védkerületében tűz pusztít, mit sem tudott.

Nevezett erdőőrt magam mellé rendelve, együtt siettünk a vész színhelyére. Miután pedig a tűz igen nagynak látszott, az utunkba eső Dobrocs község bíráját felzavartam s felhívtam, hogy adjon segítséget az oltáshoz, mert az égő erdő a község szomszédságában volt, a bíró ur ő kegyelme azonban azzal utasított vissza, hogy mi köze neki az uradalmi erdőhöz s hogy ő azért bizony nem háborgatja népét éjnek idején.

Látva, hogy semmire sem megyek vele, miután jól le piszkoltam, tovább siettem a szomszédos Kottmann-Lehota községbe s felkerestük a bíró házáat, itt azonban értésünkre adták, hogy a bíró népével együtt már a tűznél van.

Éjfél 12 óra volt, midőn a vész színhelyére értünk, de a tűz akkor már kialvó félben volt s két órákor éjfél után teljesen ki is aludt, mit csakis Kottmann-Lehota község elöljáróságának köszönhetünk, mert nem volt igaz az, a mit nekem a vasutnál a fiatal uri ember mondott, hogy a tűznél senki sincs, mert a K.-Lehotán állomásozó Konszky András erdőőr a tüzet idejekorán észrevéve, ezt azonnal jelentette a községbírájának s ez a népét azonnal kirendelte az oltáshoz.

A másnap megtartott őrszemle alkalmával megállapítottam, hogy a tűz mindössze mintegy 10 holdnyi területen pusztított, nagy kárt azonban nem tett, mert csak az őszzsel lehullott lomb égett el.

Ugyanakkor az éjjeli öröktől hallottam, hogy éppen akkor, midőn a tűz legjavában lángolt, arra ment a csendőr őrző s ők jelentették a tüzet s mutatták is a csendőröknek, ezek azonban a jelentést figyelmükre sem méltatva: hátat fordítottak a tűznek s tovább iparkodtak hazafelé. Lám, milyen a mi közbiztonságunk!

Én mindenről azonnal jelentést tettem az uradalmi erdőhivatalnak, mely az esetet bejelentette az

illetékes hatóságnál. Ugy hiszem, hogy a dolog nem fog egészen simán lefolyni s úgy a dobrocsi bíró, — mint a csendőrök meg fogják kapni a hanyagságukkal jól kiérdemelt orrot.

Ez alkalommal itt küldöm a tekintetes szerkesztő urnak a felügyeletem alatt álló erdőőrök névsorát, szíveskedjék számunkra kedvelt lapunkból mutatvány számokat küldeni (már megtörtént; köszönet! Szerk.) reményilem, hogy sokszori nagy buzditásaim után ha nem is mindnyájan, de néhányan bizonyosan zászlónk alá lépnek s hozzánk sorakoznak. Ugy szerkesztő urnak, mint összes szatársaimnak boldog újévet kívánva üdvözlettel vagyok igaz hive

Machay Pál,
főerdőr.

III.

Pusztasügy, 1897. december 19.

Tekintetes szerkesztő ur!

Engedje meg, hogy lapunk igen tisztelt olvasóit egy megrendítő halálesetről értesítsem.

Könyves József szaktársunk, a váci püspöki uradalom kosdi erdeinél alkalmazott erdőőr s lapunk buzgó hive (csak volt, mert már régóta kilépett az előfizetők sorából. Szerk.) folyó hó 19-én, életének 36-ik évében elhalálozott. A boldogult — ki már két éve szolgálta az uradalmat — a következő módon lett a halál martalékává:

Napokon át mulatott a korecsmában jó barátaitól (talán rosszaktól! Szerk.) környezve, miglen ötödnapra odakagyta a vendéglőt s tartva felesége dorgálásaitól, a helyett, hogy haza ment volna, az erdőre ballagott, s ez lett utolsó járata, mert itt az álomtól elnyomtatván, lefeküdt s miután hosszabb időn át aludt, felébredve, annyira át volt fázva, hogy képtelen volt fölkelni. Ekkor elővett egy patront s azon sipolt segítség után, nem hiába, mert egy közelben járó társa meghallva hívását, nála termett. Esdve kérte ezt, hogy vagy vezesse haza, vagy kocsit küldjön érte. A derék bajtárs az előbbi választotta s haza vezette, hol rögtön ágyba feküdt, melyet többé el sem hagyott, mert negyednapra kilehelte szeretetteljes lelkét. A boldogult fiatal özvegyet és három árvát hagyott hátra.

Gyötrő fájdalom az, mely szívemet szorítja! — Szívem elfogult, szememből kicsordul a könny, hiszen rövid ideje csak, hogy együtt élveztük a találkozás örömeit s ma már halva fekszik. — Még csak baráti bucsu csókjaimat sem lehelhettem ajkaira! Itt hagyta minket, szegény küzdőket! Te voltál az egyedüli, ki szülőföldemről ide jövel, te voltál az első, ki találkozásunkkor a nyakamba borultál!

Te szegény özvegy, ti szegény árvák ne sirjatok, hiszen nem halt meg édes atyátok, hanem csak elaludt, hogy mennyei üdvösséggel cserélje föl rögös és tövises földi pályáját.

Ime, ilyen a világ: „sokat ígér, keveset ad!”

Áldás, béke lebegjen haló poraid felett, szeretett bajtárs! Isten veled!

A szerkesztő urnak igaz hive

Süle István,
váci kápt. urad. erdőőr.

Röpiratunk.

Lapunk 11-ik számában felhívást intéztünk tisztelt olvasóinkhoz, hogy kiadandó röpiratunkhoz, melynek főtárgyát az „Országos erdészeti egyesület”-hez intézendő s az erdészeti altiszti segélyegyesület megalakítását tárgyzó nyílt levél képezi s melynek kiegészítésül a hazai erdészeti altisztek névsorát és lakjegyzékét szándékozunk csatolni, úgy saját, mint környékbeli bajtársai neveit, szolgálatadó uradalmukat, lakást (község. megye, utolsó posta) közölni szíveskedjenek. Felhívásunknak még eddig alig van fél sikere, mert alig néhányan akadtak eddig, kik kérésünket teljesítették. Most újból kérjük a fentiekre, mert ha a röpirat kiadását késleltetni nem akarjuk, a névjegyzéknek legfőlegbb jauár végéig birtokunkba kell lenni, mert ennek renőezése, betürendbe szedése különben is emberi erőt szinte meghaladó munkát fog adni.

A műnek összes költségei öt-hat száz forintra tehetők, mely összegre a nyomdának már előre tetemes előleget kell adnunk, miért is felkérjük mindazokat, kik azt megszerezni óhajtják, hogy az 1 frt előfizetési díjat már a jövő hó elejével a „Röpirat szerkesztőségének Szászsebesen” beküldeni szíveskedjenek. Az előfizetők névsorát lapunkban közölni fogjuk.

A „Röpirat” szerkesztősége.

A röpiratra előfizettek:

1. Németh István, H.-K.-Száldobágy.
2. Pilnik András, Malomháza.

Különfélek.

Boldog újévet kíván összes szaktársainak
Lestyán István m. kir. erdőőr a lippai m. kir. főerdőhivatalnál.

A leleplezett kísértet. A gyulai alsóbb rendű lakosságot napok óta nagy szenzáció tartotta izgatottságban egy démoni kísértet, amely Kovács Jánosné házában minden este megtánczoltatta a falon lógó tányérokat, elmozdította a helyéből a butorokat s sajátságos tánczot járatott egy természetes főzőkanállal, amely minden kíváncsi látogatót pofon ütött. A megrémült asszony mindenfelé elvitte a kísértet hírét, s jó darabig nem találkozott elég bátor ember, aki szembe mert volna szállani a titokzatos rémmel. Végre Balázs Imre, egy módfelett erős férfiú ajánlkozott, hogy ő majd eligazítja az elkárhozott lélek sorát. Nem igazított azonban el

semmit, mert amikor szürkületkor kiült a pitvarajtóba, hogy majd meglesi a kísértetet, egyszeribe kitánczolt az ajtón a főzőkanál s úgy ütötte pofon a kísértetfogdosót, hogy annak a szeme is szikrákat hányt. Több se kellett Balázs Imrének. Ordítva rohant ki a házból, s ha nem is panaszkolta volna el fünek-fának a baját, mindenki az első szempillantásra látta a kísértet nyomát rajta, mert a fél arcza módfelett fel volt dagadva. Végre a rendőrség látta, ha nem lép közbe, hát baj lesz abból a kísértetjárásból s azért két rendőrt küldött a Kovácsné házába, járjanak végére a dolognak. Alig hogy az egyik rendőr belépett a konyhába, hát egy paradicsomos üveg repül a fejének. Az üveg eltört s a paradicsom végig folyt a rendőrön. Kollégája azonban odaugrott, a honnan az üveg kirepült s az üstház fenekéről előhuzta Mikók Jánost, Kovácsné lakóját. Ő volt ugyanis a kísértet. Megindították a vizsgálatot ellene s akkor kiderült, hogy Mikók egy másik tanyáról, ugyan ilyen mesterkedéssel már egyizben kizavarta a lakókat. Viselkedése olyan zavart volt, hogy a rendőrség jónak látta a szenvedélyes kísértet elméjét orvosilag megvizsgáltatni.

A mérget osztó kehely. Érdekes és feltűnő mérgezési esetet jelentenek a Gazeta Transilvaniei-nak Máramarosszigetről. A konyai gör. katolikus lelkész egy arany kelyhet rendelt egy nagybányai aranyművesnél templomi célokra. Kikötötte, hogy a kehely aranyból való legyen, hellette oda adja a régit és még ráfizet százötven forintot. A pap megkapta az arany kelyhet és használta rendesen az oltári szentség kiosztásánál is a hívők közt. Néhány hét múlva azt tapasztalta, hogy valahányszor mise közben a kehelyből ivott, a bornak szerfölött kellemetlen íze volt. Később maga is rosszul lett minden misézés után, most meg éppen súlyos betegen fekszik s Szilágyi dr. kerületi orvos gyógyítja. Nem lévén képes a templomi szertartásokat vezetni, december 12-én Gyenge Sándor kerületi esperest hívta meg, hogy helyettesítse. Az esperes is éppen így járt a kehelylyel. Mikor belőle ivott, mindig rosszul lett, gyomorrágást érzett, sőt egyszer elájult s a misét is csak alig végezhetette be. Megesett ez a dolog a hívőkkel is az áldozásnál. A görög katolikusok ugyanis a kehelyből egy kis arany kanálban bort és egy apró darab kenyeret kapnak, mikor áldoznak. A rejtelmes dolog csak a minap derült ki. A kehely nem volt aranyból, hanem rézből s csak gyöngén volt arannyal befuttatva. A nagybányai kereskedő becsapta a tudatlan és jóhiszemű papot. A vékony aranylemez néhány hét alatt lekopott a kehelyről s a rézből fejlődő rozsda megmérgezte a bort s ezzel a papokat és az áldozó hívőket.

Megégetett korosmárosné. Mező-Tárkányon nagyot mulattak a falu legényei özv. Friedmanné korosmájában. A dinom-dánomnak verekedés lett a vége s Friedmanné látva, hogy a sok bor megártott a duhaj legényeknek, nem akart több italt adni nekik. Kérték, fenygették, a korosmárosné azonban elzárta az összes

italokat. Erre az egyik felbőszült legény megfogta az égő petróleumos lámpát és hozzávágta a korosmárosnéhoz. Az asszony ruhája lángot fogott s a kegyetlen legények nem is gondoltak rá, hogy megmentse. A szerencsétlen asszony másnap rettenetes kinok közt meghalt, Három árva maradt.

A tirolai kísértet. Brixen tirolai városka mellett van egy kis falu, amelynek vendégfogadójában egy kísértet ütötte föl éjjeli tanyáját. Mikor először vették észre megjelenését, tíz forint jutalmat tűztek ki annak, aki meglesi és konstatálja a kísértethistória mibenlétét. Meg is próbálkoztak néhányan a földadattal, de az utolsó pillanatban elhagyta őket a bátorság és nem láthattak semmit. Pedig hogy volt valami, azt váltig bizonyította a cselédség, a mely gyakran hallott majd hangos sirást majd nehéz sóhajtást, elfojtott zokogás hangjait, panaszkodó, keserves nyögést és szívet megrázó följajdulásokat. A szegény leányok nem tudtak hova lenni a rémülettől és sirástól, mikor a kísértet hangját meghallották, Végre aztán megszokták a dolgot és két kapuczinus atyát hoztattak. Ezek megáldották a házat és lakóit és azóta — úgy mondják — elmaradt a kísértet.

Szép krisztkindli. Az alvinczi vadász urak az elmúlt Karácsonykor szép ajándékot kaptak. Ugyanis — mint ottani tudósítónk írja — Zudor Jakab püsp. urad. erdőőr, az egész környéken ismert szenvedélyes és kitűnő vadász és vadásztársa Batta Mihály egy hatalmas vad-disznót szállítottak le az alvinczi erdőségekből s osztották szét izletes husát a vadásztársak és jó emberek közt.

Pályázatok.

1897. évi 515. számhoz.

Pályázat erdőőri állásra.

A Heves vármegyében, Eger székhelylyel megüresedett, 1898. évi február hó 15-éig elfoglalandó kerületi erdőőri állásra. 350 frt összes javadalmazással, ezzel pályázatot hirdetek.

A vármegyei közigazgatási erdészeti bizottsághoz intézett s 1898. évi január hó 20-áig, az itteni m. kir. erdőgondnoksághoz beadandó, sajátkezűleg irt kérvény kellékei: 1. erkölcsi, 2. szakvizsgái, 3. szolgálati, 4. orvosi, 5. a magyar nyelvben való tökéletes jártasságot igazoló bizonyítvány és 6. anyakönyvi kivonat.

Egerben, 1897. december hó 20-án.

Egri m. kir. erdőgondnokság.

Erános Antal János,
m. kir. erdőgondnok.

Szerkesztői üzenetek.

S. B. urnak Szada. A köznép a varjukat nem a saját nevükön ismeri, hanem a fekete varjut nevezi „pálista varju”-nak, a hamvas varjut pedig a „kálomista” névvel tiszteli meg. A luteránusnak már nem jutott a varjukból, de sok helyen a szarkát nevezik ezen a néven, nyilván azért, mert ez iz olyan hamis, mint a luteránusoknak a hite.

Felelős szerkesztő és lapkiadó tulajdonos:

Podhradzsky Emil.

MAGYARON ELŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítva 1847.

Brausweller János
Szeged

csal. chronometen és művészt, földmívelője
a remontoir inga-órákhoz
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék nérméntve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

MEGJELENT

a
BLUM és TÁRSA

udvari egyenruha szállítók

legujabb árjegyzéke.

Kérjen mindenki egy példányt ezen kiváló elsőrangú czégtől, mely bérmentve lesz azonnal beküldve.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. Ministeriumnak 1894 évi augusztus
hó 11-én kelt magas intézkedésével,

czégünk ujjalag megbízott

a nagytekintetű erdőtiszték és az erdészeti altiszték egyenruhájának szállításával.

Tisztelettel értesítjük tehát, hogy nálunk minden néven nevezendő egyenruházati cikkek

hivatalos uton részletfizetésre

megrendelhetők.

POLGÁRI RUHAK

a legjobb francia és angol divat szerint készíttetnek.

Vidéki megrendelések kiváló figyelemmel eszközöltetnek.

Óvakodjék mindenki oly czégektől, melyek olcsóbb ajánlattal akarják
régí vevőinket félrevezetni

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

BUDAPEST IV.

Sütő utca 2. Szervitater sarkán.

elsőrangú egyenruha készítő intézete.
Ő csász. és kir. Fensége József Főherczeg udvari szállító
A földmívelés m. kir. Ministerium szállító.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.